

**Een archeologisch inventariserend
veldonderzoek (IVO) door middel van
proefsleuven op een perceel aan de
Hunzeweg te Nieuw Annerveen,
gemeente Aa en Hunze (Dr.)**

M.C. Blom

ARC-Rapporten 2006-103

Groningen
27 november 2006
ISSN 1574-6887

Colofon

Een archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van proefsleuven op een perceel aan de Hunzeweg te Nieuw Annerveen, gemeente Aa en Hunze (Dr.)

ARC-Rapporten 2006-103
ARC-Projectcode 2006-230

Opdrachtgever
Gemeente Aa en Hunze
Bevoegd gezag
Provincie Drenthe, dr. W.A.B. van der Sanden
Beheer en plaats van documentatie
GroningenArchaeological Research & Consultancy

ARCHIS nummer onderzoek
19921

Tekst
M.C. Blom
Afbeeldingen
B. Schomaker
Redactie
A. Ufkes
Eindredactie
J. Schoneveld

Status
definitieve versie

Autorisatie — C.G. Koopstra

Uitgegeven door
ARC bv
Postbus 41018
9701 CA Groningen

ISSN 1574-6887

Groningen, 27 november 2006

Een recente lijst van de ARC-Rapporten is te vinden op www.arcbv.nl

1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor het onderzoek

Aanleiding voor een archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van proefsleuven is de geplande vestiging van een agrarisch bedrijf in het plangebied. Bij realisering van de bouwplannen wordt het eventueel aanwezige bodemarchief onherstelbaar aangetast. Dit bodemarchief bevat mogelijk een vindplaats uit de steentijd. In juli 2006 is in het plangebied een IVO door middel van grondboringen uitgevoerd. Tijdens dit onderzoek zijn verschillende archeologische indicatoren aangetroffen (Buitenhuis 2006). Naar aanleiding van het selectiebesluit van de Provinciaal Archeoloog van Drenthe is door de gemeente Aa en Hunze aan Archaeological Research & Consultancy (ARC bv) de opdracht verleend om een eventuele vindplaats te onderzoeken door middel van twee proefsleuven.

Het onderzoek vond plaats op 22 november 2006, door een veldteam bestaande uit drs. J.R. Veldhuis (veldtechniek en vuursteenspecialist), B. Schomaker (assistent veldtechniek) en mw. drs. M.C. Blom (veldleiding). De graafmachine werd geleverd door de firma Mennega uit Eext en werd bediend door de heer H.J. Mennega.

1.2 Ligging van het onderzoeksgebied

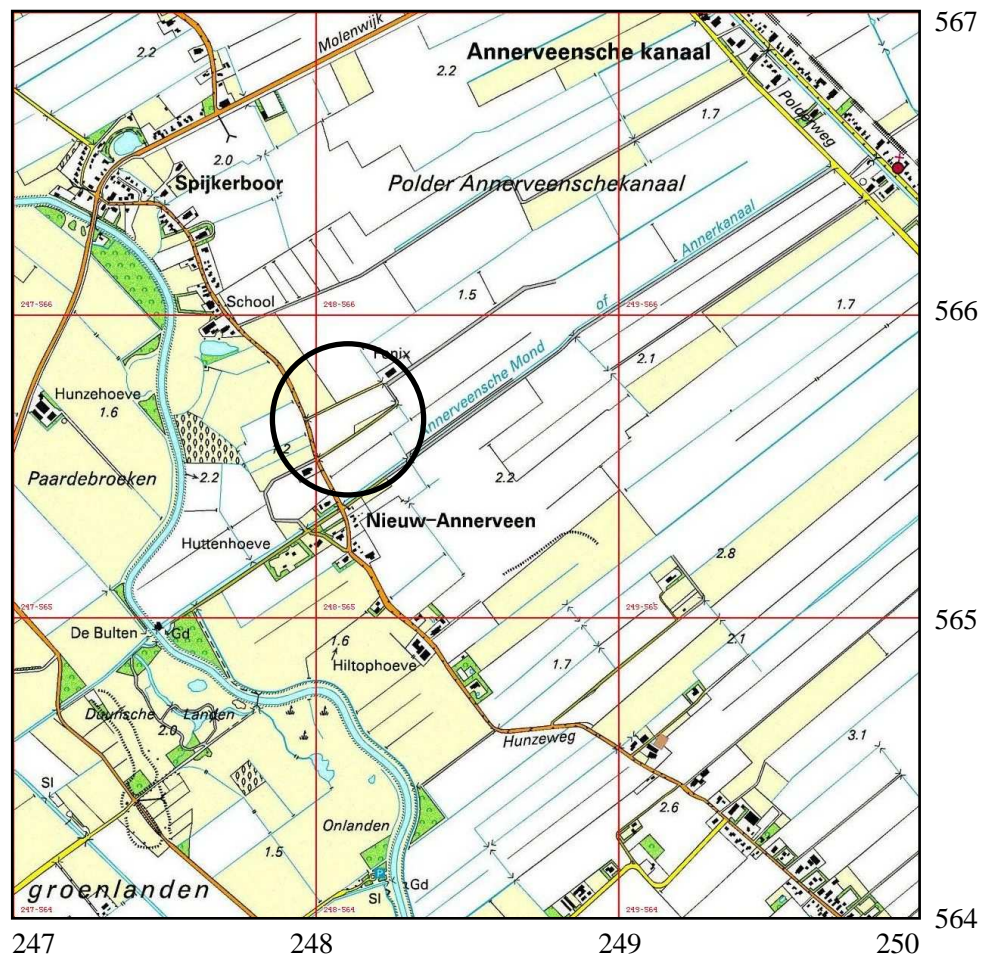
Het onderzoeksterrein ligt in de gemeente Aa en Hunze ten oosten van de Hunzeweg te Nieuw Annerveen. Het onderzoeksterrein bevindt zich op een afgetopte zandrug die diagonaal over het terrein van west naar oost loopt. De top van de zandrug is geërodeerd, maar de zuidwestflank heeft een grotendeels intacte podzolbodem. Volgens de Indicatieve Kaart voor Archeologische Waarden (IKAW) ligt het onderzoeksterrein in een gebied met een middelhoge tot hoge trefkans op archeologische waarden (afb. 2).

1.3 Objectgegevens

Provincie	Drenthe
Gemeente	Aa en Hunze
Plaats	Nieuw Annerveen
Toponiem	Hunzeweg
Kaartblad	12E
Coördinaten	248.041/565.555; 248.181/565.647 248.261/565.508; 248.103, 565.397
Periode	Steentijd
Type object	Akker
Type bodem	Moerige podzol en veldpodzolgrond
Geomorfologie	Veenontginningsvlakte op dekzandrug

1.4 Doel van het onderzoek

Doel van het proefsleuvenonderzoek is het verkrijgen van informatie ter archeologische waardering van het onderzoeksterrein waardoor bepaald kan worden of het

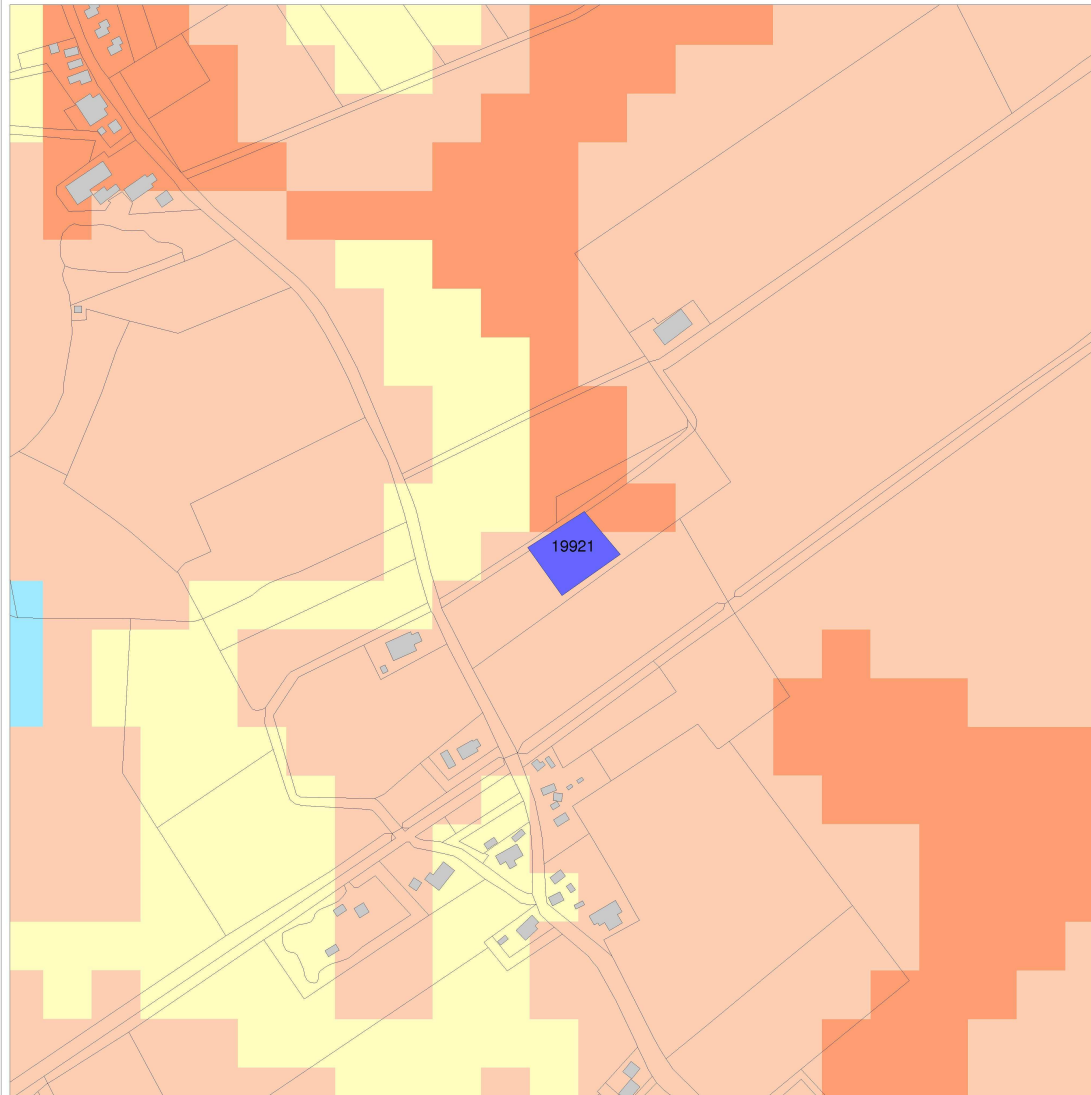

Afbeelding 1 Topografische kaart van de onderzoekslocatie (omcirkeld) en omgeving, voorzien van RD-coördinaten. Bron: Topografische Dienst Nederland.

Nieuw Annerveen

21-11-2006

248687 / 566141

247566 / 565021

Legenda

- ONDERZOEKSMELDINGEN
- HUIZEN
- TOP10 ((c)TDN)
- IKAW**
- zeer lage trefkans
- lage trefkans
- middelhoe trefkans
- hoge trefkans
- lage trefkans (water)
- middelhoe trefkans (water)
- hoge trefkans (water)
- water
- niet gekarteerd

0 100 m

RACM
Archis2

Afbeelding 2 De ligging van het onderzoeksgebied. Bron: Rijksdienst voor archeologie, cultuurlandschap en monumenten, Archis II, onderzoeksnummer 19921, 21 november 2006.

plangebied behoudenswaardig is in de zin van het selectiebeleid van het Ministerie van O,C&W en de Provincie Drenthe. In de tweede plaats moeten de resultaten van het onderzoek gebruikt kunnen worden voor een goede planning van een eventuele planinpassing danwel een vervolgonderzoek als de locatie als behoudenswaardig wordt aangemerkt. Ten behoeve van het onderzoek is een Programma van Eisen (PvE) opgesteld door drs. J. Schoneveld (ARC bv). In dit PvE zijn de volgende vraagstellingen verwoord:

- 1 *Hoe is het gesteld met de gaafheid van het bodemarchief ter plaatse, zowel in de horizontale als de verticale zin?*
- 2 *Hoe is het gesteld met de conservering van het vondstmateriaal?*
- 3 *Is er een relatie te leggen tussen de mobilia en de grondsporen?*
- 4 *Wat is de aard en de ouderdom van de aangetroffen bewoningssporen? Strekken deze zich over de hele onderzoekslocatie uit?*
- 5 *Hoe zeldzaam zijn de aangetroffen sporen binnen de archeoregio en hoe groot is de informatiewaarde? Kunnen er overeenkomsten danwel verschillen worden aangegeven met andere vindplaatsen in Noord-Nederland? Kan een definitief onderzoek extra gegevens en inzichten opleveren voor de studie van laatpaleolithische en mesolithische vindplaatsen?*
- 6 *Biedt de locatie mogelijkheden om het toenmalige landschap en de exploitatie daarvan te reconstrueren?*
- 7 *Welke graad van waardering dient aan het onderzoeksgebied gegeven te worden?*

1.5 Werkwijze

Het IVO is uitgevoerd conform de in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 3.1 beschreven voorschriften en de in het PvE beschreven werkwijze. Tevens is gewerkt volgens de richtlijnen voor archeologisch bureau- en veldonderzoek in de provincie Drenthe.

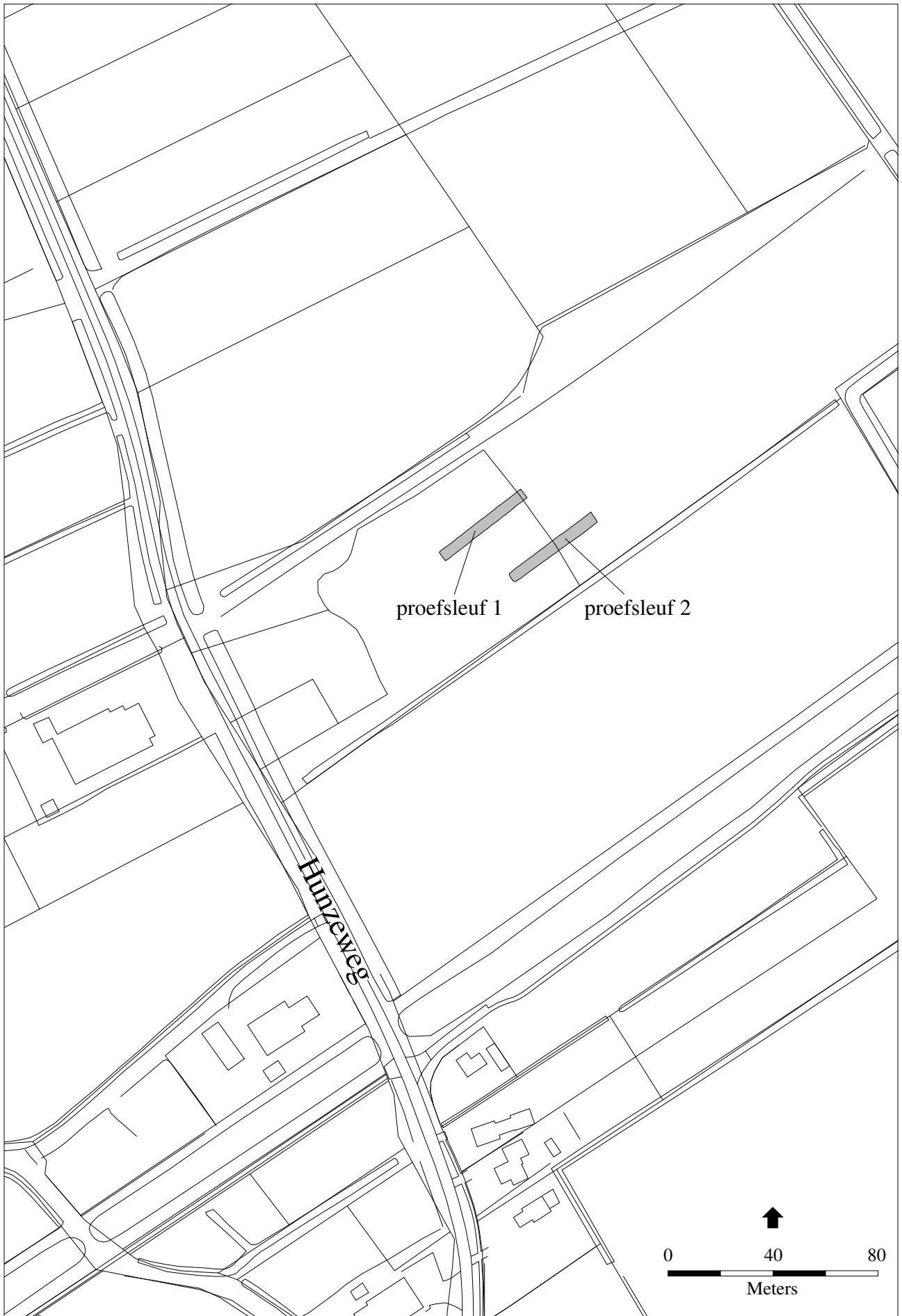
Tijdens het IVO zijn twee proefsleuven aangelegd (afb.3). Beide sleuven zijn vier meter breed en 40 meter lang. In beide sleuven is één vlak aangelegd, direct onder de bouwvoor. Tijdens de aanleg van het vlak is gelet op de aanwezigheid van vuur- en natuursteen. De vlakken zijn getekend (schaal 1:50) en gefotografeerd. Van het vlak zijn hoogtes ten opzichte van NAP bepaald. Van de lengteprofielen zijn kolomopnames gemaakt, welke zijn gefotografeerd.

2 Resultaten

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn geen archeologische resten aangetroffen.

2.1 Bodemopbouw

De bodemopbouw van de onderzoekslocatie ziet er globaal als volgt uit: de pleistocene ondergrond bestaat uit zeer fijn zand waarin zich over het algemeen een zwak ontwikkelde podzol bevindt. Hier bovenop bevindt zich een moerige tussenlaag, bestaande uit een veenrestant. Op deze moerige laag bevindt zich, plaatselijk erg duidelijk, een veenkoloniaal dek. Hier is tijdens de ontginning zand opgebracht

Afbeelding 3 Locatie van de proefsleuven. Kaart: B. Schomaker.

Abbeelding 4 Profielopname van het westprofiel in het zuidelijk deel van proefsleuf 2. Foto: M.C. Blom.

en vermengd met (onbruikbaar) veen, om het geschikt te maken voor akkerbouw (Buitenhuis & Mulder 2005, p. 5). Dit veenkoloniale dek, tot slot, wordt afgedekt door een matig humeuze, zandige bouwvoor met een dikte van ca. 30 cm (afb. 4).

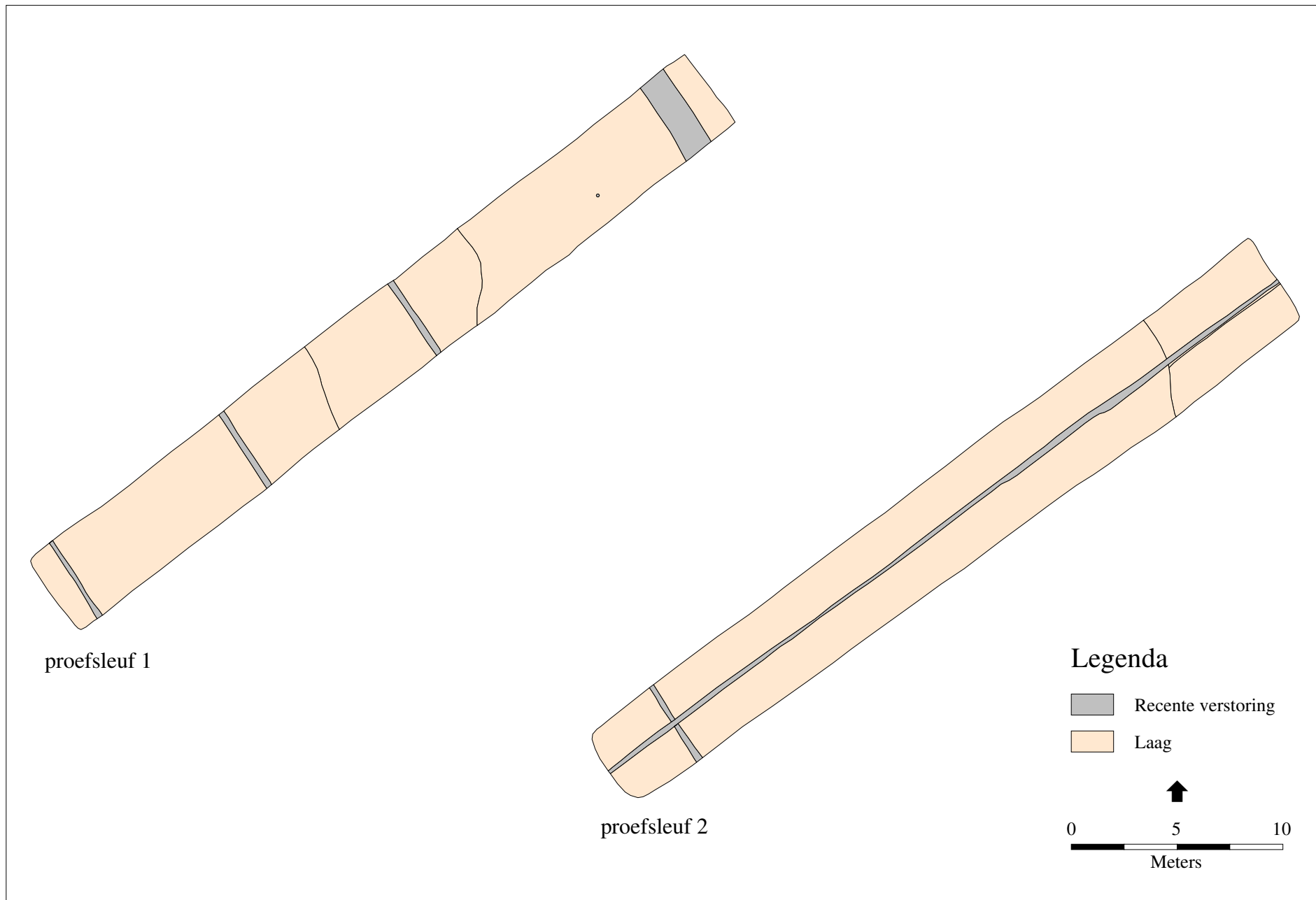
2.2 Sporen en structuren

In proefsleuf 1 is het vlak in het noordwesten aangelegd op 0,71 m +NAP en loopt op naar 1,09 m +NAP in het zuidoosten. In proefsleuf 2 is het vlak in het noordwesten aangelegd op 0,67 m +NAP en hier loopt het vlak op tot 1,18 m +NAP in het zuidoosten. Het maaiveld ligt op een gemiddelde hoogte van 1,40 m +NAP.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek geen archeologisch waardevolle sporen en structuren aangetroffen, maar uitsluitend enkele recente verstoringen. Het betreft een boorgat en enkele drainagesleuven (afb. 5).

3 Conclusie en aanbeveling

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn geen archeologische resten aangetroffen. Hieruit kan worden geconcludeerd dat het terrein niet behoudenswaardig is in de zin van het selectiebeleid van het ministerie van O,C&W en de Provincie Drenthe. De vraagstellingen die in het PvE zijn verwoord, kunnen derhalve niet worden beantwoord. Wanneer bij de uitvoering onverhoopt grondsporen en/of vondsten worden aangetroffen, dient hiervan direct melding te worden gemaakt bij de provinciaal archeoloog, dr. W.A.B. van der Sanden, Drents Plateau, Stationsstraat 11, 9401 KV Assen (tel. 0592-305932, mobiel 06-22662601; w.sanden@drentsplateau.nl).

Afbeelding 5 Overzicht van aangetroffen sporen in de proefsleuven. Kaart: B. Schomaker.

Literatuur

Buitenhuis, H., 2006. *Een tweede archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van grondboringen op twee percelen aan de Hunzeweg te Nieuw-Annerveen, gemeente Aa en Hunze (Dr.)*. Groningen (ARC-Rapporten 2006-73).

Buitenhuis, H. & S.A. Mulder, 2005. *Een archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van bureau-onderzoek en grondboringen aan de Hunzeweg te Nieuw-Annerveen, gemeente Aa en Hunze (Dr.)*. Groningen (ARC-Rapporten 2005-122).